

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 19/2016 van
20 april 2016**

Betreft: aanvraag tot machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens van Departement voor Landbouw en Visserij (DLV) aan de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu in het kader van de fytolicentie.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
4. Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR");

5. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;

6. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 29 maart 2016;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Departement voor Landbouw en Visserij (DLV), ontvangen op 22 juni 2015;

9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, ontvangen op 29 maart 2016;

10. Beslist op 20 april 2016, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Een fytolicensie is een certificaat, verplicht voor professionele gebruikers, distributeurs en voorlichters van gewasbeschermingsmiddelen in België. De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (hierna FOD VVVL) is bevoegd voor het toekennen, vernieuwen en intrekken van fytolicensies. Eén van de voorwaarden om een fytolicensie te krijgen is het volgen van een opleiding. Het systeem van fytolicensie voorziet in een basis- en aanvullende opleiding. De basis- en aanvullende opleidingen vallen onder de bevoegdheid van de gewestelijke overheden. De organisatie van naschoolse vormingsactiviteiten in het kader van de landbouwworming in het Vlaamse Gewest gebeurt door erkende centra voor landbouwworming. De inhoud van deze aanvullende opleidingen moet voorgelegd worden aan het departement Landbouw en Visserij (DLV). De erkende centra zijn verplicht om de deelnemerslijsten van de vormingsactiviteiten in te dienen via het e-loket van het DLV.

12. Om de fytolicensies te kunnen afleveren en verlengen, heeft de FOD VVVL nood aan de deelnemerslijsten van de gevalideerde opleidingen.

A. ONTVANKELIJKHEID

13. De personen worden geïdentificeerd aan de hand van hun rijksregisternummer. In casu betreft het een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

14. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing¹.

15. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

16. De unieke identificatie van de persoon gebeurt op basis van het rijksregisternummer. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.³

17. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".

18. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁴ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ Art. 3, §1 WVP.

² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

³ Artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 (*B.S.* 4 juni 2014).

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

19. De persoonsgegevens worden meegedeeld door het DLV. Het DLV behoort tot het beleidsdomein Landbouw en Visserij, dat bevoegd is voor het landbouwbeleid en de zeevisserij. Het DLV werd opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking organisatie van de Vlaamse administratie. Het DLV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

20. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

21. De FOD VVWL is gemachtigd bij beraadslaging RR 68/2015 om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

22. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

23. Zoals onder randnummer 13 omschreven zijn de gevraagde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

⁴ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

24. Voor de organisatie van de land- en tuinbouwworming in het kader van beroepsomscholing en –bijscholing zijn de gewesten bevoegd. In Vlaanderen is dit het DLV. De organisatie van naschoolse vormingsactiviteiten in het kader van landbouwworming in het Vlaams Gewest gebeurt door erkende centra voor landbouwworming. De centra worden erkend door de Vlaamse minister, bevoegd voor landbouw en tuinbouwworming. Het Vlaams Gewest subsidieert deze naschoolse vormingsactiviteiten als ze aan de reglementair bepaalde voorwaarden voldoen. De voorwaarden waaraan de basisopleiding en de aanvullende opleiding betreffende fytolicentie moeten voldoen zijn bepaald in artikel 4/1 en 4/2 van het ministerieel besluit van 26 november 2007 betreffende de toekenning van subsidies voor naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector.

25. De deelnemers van de opleiding delen hun rijksregisternummer mee aan het erkende opleidingscentrum. Het erkende centrum voert de rijksregisternummers in in de online deelnemerslijst van de applicatie Navo3, via het loket van het DLV.

Doeleinde van de verdere verwerking:

26. Concreet vraagt men om te kunnen beschikken over de deelnemerslijsten van de gevalideerde opleidingen betreffende de fytolicentie met het oog op het afleveren en het verlengen van de fytolicentie door de FOD VVWL.

27. De bevoegdheid van de FOD wordt bepaald in het KB van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingstoffen.

28. In artikel 12, §2, van de overeenkomst van 28 juni 2011 tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten worden de volgende bevoegdheden overeengekomen:

- de federale overheid staat in voor:
 - de toekenning en aflevering van de certificaten,
 - de schorsing en intrekking van de certificaten,
 - het doeltreffend administratief gegevensbeheer met betrekking tot de certificaten, op basis van gegevens die door andere partijen worden verstrekt;
- de gemeenschappen en gewesten staan in voor:
 - de validatie en organisatie van de basisopleidingen en basisexamens,
 - de validatie en organisatie van de aanvullende opleiding,
 - het tijdig doorspelen aan de FOD VVWL van de vereiste gegevens voor een doeltreffend federaal administratief beheer, zoals ondermeer de identificatiegegevens van de personen die hebben deelgenomen aan een basisexamen of aan een aanvullende opleiding.

29. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummers 26-28 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

30. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, mogelijk gedeeltelijk bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

31. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

32. De gegevens werden oorspronkelijk verzameld door het DLV, de dienst van de Vlaamse overheid die belast is met de organisatie van de opleidingen. De aanvraag verduidelijkt dat enkel die personen die wensen dat hun deelname aan de opleiding doorgegeven wordt aan de FOD VVWL worden verzocht hun rijksregister mee te delen.

33. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

34. De wettelijke basis van het doeleinde werd reeds vermeld in de vorige paragrafen. Het toekomstige doel is rechtmatig te noemen.

35. Niettemin moet wel rekening gehouden worden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

36. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

37. De mededeling van de volgende gegevens van de 95 betrokken landbouwbedrijven wordt gevraagd:

Rijksregisternummer
Nummer van de fyto licentie

38. Aan de hand van het unieke identificatienummer van het Rijksregister kan een persoon precies geïdentificeerd worden. Deelname van een fytolientiehouder aan een vormingsactiviteit (aanvullende opleiding) kan worden gemeld aan de FOD VVWL via het identificatienummer van het Rijksregister van de deelnemer. Zodoende kan een deelname correct geregistreerd worden in het persoonlijk fytolientie-dossier. Mits het volgen van voldoende activiteiten wordt de fytolientie verlengd door de FOD VVWL. Het al dan niet toekennen van een verlenging gebeurt op basis van de gemelde deelnames van een licentiehouder. De geslaagde personen voor een basisopleiding kunnen worden gemeld aan de FOD VVWL via het rijksregisternummer. Zodoende moet een aanvrager van een fytolientie geen bewijs/kopie van zijn slagen toevoegen bij zijn individuele aanvraag bij de FOD VVWL.

39. Enkel de personen die wensen dat hun deelname aan de opleiding wordt doorgegeven aan de FOD VVWL worden verzocht hun rijksregisternummer mee te delen.

40. Bij de aanmelding van de deelname van een fytolientiehouder aan een vormingsactiviteit (aanvullende opleiding) wordt het nummer van de fytolientie meegedeeld aan de FOD VVWL. Op die manier kan een deelname correct geregistreerd worden in het persoonlijk fytolientie-dossier. Als voldoende activiteiten werden gevolgd, wordt de fytolientie door de FOD VVWL verlengd.

41. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kan gesteld worden dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 26-28.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

42. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

43. De gevraagde gegevens worden bewaard gedurende 10 jaar. Een fytolientie heeft een geldigheidstermijn van maximaal 7 jaar. Toekenning van een verlenging gebeurt op basis van het aantal gevolgde vormingsactiviteiten tijdens de geldigheidsduur. Er wordt een bijkomende bewaartermijn van 3 jaar gevraagd in geval van betwisting (vb. opvolgen van beroep).

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

44. De gevraagde gegevens worden om de twee weken door het DLV overgemaakt aan de FOD VVWL.

45. De VTC kan akkoord gaan met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

46. De mededeling van de gegevens wordt gevraagd voor onbepaalde duur.

47. De VTC kan akkoord gaan met deze duur.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

48. De gevraagde elektronische gegevens zullen worden gebruikt door interne medewerkers die instaan voor de aanvragen voor een fytolicensie en het opvolgen van alle gerelateerde vragen hieromtrent.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

49. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

50. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

51. De erkende centra richten de opleidingen speciaal in voor de houders van een fytolicensie en voor de personen die de licentie wensen te behalen. Enkel de personen die wensen dat hun deelname aan de opleiding doorgegeven wordt aan de FOD VVWL worden verzocht van daartoe hun rijksregisternummer mee te delen.

52. Een fytolicensiehouder kan inloggen op de website van de FOD VVWL en vindt in zijn fytolicensie-dossier een overzicht van de door hem gevolgde opleidingen.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

53. De erkende centra voor landbouwworming zijn externe verwerkers voor het DLV.

54. De gevraagde gegevensstroom verloopt niet via een dienstenintegrator. De tussenkomst van een dienstenintegrator kan hier onvoldoende meer waarde bieden.

B.5. BEVEILIGING

55. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

56. De deelnemerslijsten worden onder de vorm van een csv-bestand manueel opgeladen op de website van de FOD VVWL, na inloggen met eID.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

57. De FOD VVWL heeft een veiligheidsconsulent die gekend is bij het sectoraal comité van het Rijksregister en het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

58. Het DLV heeft een veiligheidsconsulent die is gekend bij de VTC.

III. BESLUIT

59. De VTC **machtigt** DLV om de gevraagde persoonsgegevens mee te delen aan de FOD VVWL, voor de doeleinden en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De VTC staat hierbij het gebruik van het rijksregisternummer toe.

De Voorzitter

Willem Debeuckelaere